

6.4.1. Inleiding.

Het belang van vaccinatie programma's is ruimschoots aangetoond geweest. De vragen werden slechts gesteld aan personen van 15 jaar en ouder, aangezien de vaccinale dekking bij kinderen reeds in het kader van specifieke enquêtes werd bestudeerd.

De vaccinale dekking bij de volwassenen is daarentegen in het kader van de Gezondheidsenquête voor drie specifieke ziekten bestudeerd geweest:

- tetanus (noodzakelijke herhaling elke tien jaar)
- griep (te herhalen vaccinatie in de herfst van elk jaar bij de personen van 65 jaar of ouder of bij alle personen die lijden aan chronische ademhalingsproblemen, aan cardio-vasculaire aandoeningen, aan suikerziekte of aan chronische nierziekten).
- rubeola (vaccin of herhaling op de leeftijd van 12 jaar).

Er werd systematisch aan de bevraagde personen gevraagd of zij gevaccineerd waren geweest, of zij een kaart konden voorleggen waarop melding werd gemaakt van de vaccinatie en, indien nodig, de reden waarom de persoon niet gevaccineerd is geweest.

Wat de griep aangaat, moesten de personen eveneens de datum van de laatste vaccinatie preciseren om na te gaan of deze voldoende recent is om een doeltreffende bescherming te bieden. Een vraag had eveneens betrekking op de persoon die het initiatief voor deze vaccinatie heeft genomen, dit om in de toekomst de bevordering van vaccinatie bij te sturen.

6.4.2. België

6.4.2.1. Vaccinatie tegen tetanus in de loop van de laatste 10 jaren (Va01_1)

In België is 68% van de bevolking van 15 jaar en meer gevaccineerd geweest tegen tetanus in de loop van de laatste tien jaren en 32% is niet gevaccineerd. 67% van de gevaccineerde personen verklaart een vaccinatie kaart te bezitten.

Vrouwen zijn minder vaak gevaccineerd (59%) dan mannen (76%). Dit verschil is betekenisvol na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht (Tabel 6.4.2.1).

Het percentage personen die niet zijn gevaccineerd neemt toe met de leeftijd: 10% tussen 15 en 24 jaar, om te komen tot 70% voor de personen van 75 jaar en ouder. De vrouwen zijn minder vaak gevaccineerd dan de mannen voor alle leeftijdsgroepen tot 64 jaar (Figuur 6.4.2.1).

Verschillen in functie van individuele karakteristieken (Tabel 6.4.2.1)

Er wordt een tendens in functie van het onderwijsniveau waargenomen (betere vaccinale dekking voor de hoger opgeleide personen), maar deze is niet betekenisvol na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht. Men ziet daarentegen geen verschil in functie van het equivalent inkomen van het huishouden.

Het percentage personen die niet gevaccineerd zijn varieert van het ene gewest tot het andere: 36% in het Vlaams Gewest tegenover 30% in het Brussels Gewest en 26% in het Waals Gewest.

Deze verschillen tussen het Vlaams Gewest enerzijds, het Brussels Gewest en het Waals Gewest anderzijds, blijven bestaan na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht (Tabel 6.4.2.1).

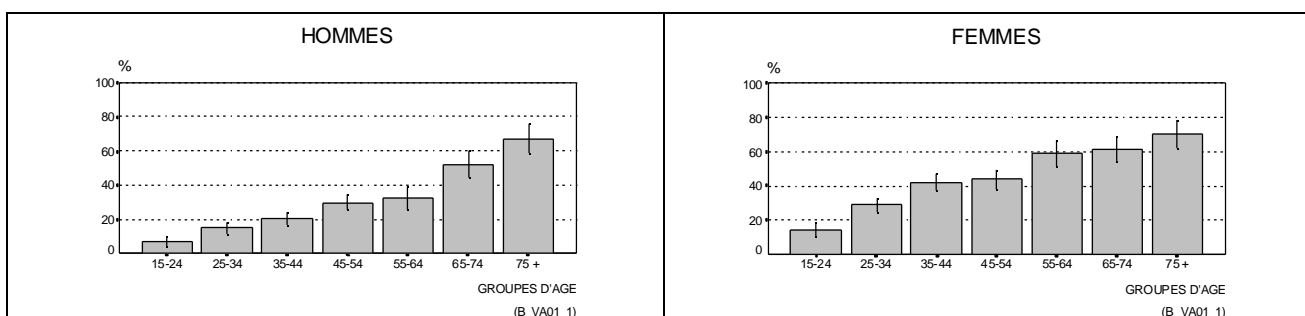
Binnen de gewesten zelf, bemerkt men belangrijke wanverhoudingen (Tabel 6.4.2.2). Zo varieert in het Vlaams Gewest het percentage personen die niet gevaccineerd zijn van 27% in Vlaams-Brabant tot 45% in West-Vlaanderen. In het Waals Gewest varieert het percentage personen die niet gevaccineerd zijn van 20% in Waals-Brabant tegenover meer dan 30% in de provincie Luik. Deze verschillen blijven bestaan na te hebben gestandaardiseerd voor de leeftijd en het geslacht (logistische regressie).

Slechts 24% van de gevaccineerde personen in het Waals Gewest verklaart een vaccinatie kaart te bezitten, tegenover respectievelijk 30 en 39% in het Brussels Gewest en in het Vlaams Gewest.

Aanvullende analyses

Wanneer men aan de personen vraagt waarom zij niet gevaccineerd zijn tegen tetanus, denkt 64% er niet aan (nalatigheid), meent 18% dat het niet nuttig is of zelfs gevaarlijk en heeft 17% er onvoldoende informatie over (weet niet dat een herhaling nodig is en/of wat men dient te doen om gevaccineerd te worden). Er wordt op dit vlak geen variatie waargenomen in functie van de leeftijd, het geslacht of andere basis karakteristieken van de bevraagde personen.

Figuur 6.4.2.1 Proportie van personen die niet gevaccineerd zijn tegen tetanus (VA01_1), per leeftijd en per geslacht, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Tabel 6.4.2.1 *Proportie van personen die niet zijn gevaccineerd tegen tetanus (VA01_1), gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Gezondheidsenquête, België, 1997.*

		PROPORTIE (%)	I.C. 95%
GESLACHT	Man	28,0	(26,1-30,0)
	Vrouw	42,5	(40,3-44,6)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	45,7	(38,3-53,1)
	Lager	38,4	(34,0-42,8)
	Lager secundair	34,3	(31,1-37,5)
	Hoger secundair	36,4	(33,6-39,2)
	Hoger	32,4	(29,6-35,1)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	39,2	(34,2-44,1)
	20.000-30.000	34,9	(31,8-38,0)
	30.000-40.000	34,0	(31,3-36,8)
	40.000-60.000	35,6	(33,0-38,3)
	>60.000	33,5	(29,3-37,6)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	35,5	(33,7-37,3)
	Zeer slecht tot redelijk	34,4	(31,4-37,4)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	35,1	(32,7-37,5)
	Vroeger gerookt	34,8	(31,7-37,8)
	Matige roker (<20)	37,1	(33,6-40,6)
	Zware roker	37,7	(31,8-43,6)
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	40,0	(37,9-42,1)
	Brussels Gewest	30,6	(28,1-33,1)
	Waals Gewest	28,7	(26,4-30,9)

Tabel 6.4.2.2 *Distributie per categorie van de vaccinatie tegen tetanus (VA01_1), per provincie van verblijf, Gezondheidsenquête, België, 1997.*

	VACCINATIE TETANUS 10 LAATSTE JAREN		Totaal
	Ja	Neen	N
	%	%	
PROVINCIE VAN VERBLIJF			
Antwerpen	63,5	36,5	750
Vlaams-Brabant	72,4	27,6	474
West-Vlaanderen	55,0	45,0	601
Oost-Vlaanderen	64,1	35,9	641
Limburg	64,4	35,6	362
Brussel	70,1	29,9	2444
Waals-Brabant	80,1	19,9	272
Henegouwen	72,5	27,5	1031
Luik	69,7	30,3	961
Luxemburg	77,9	22,1	230
Namen	82,5	17,5	378
België	67,5	32,5	8144
Personen van 15 jaar en ouder			

6.4.2.2. Vaccinatie tegen de griep in de loop van de laatste 12 maanden (VA03_1)

In België is 14% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de loop van de laatste 12 maanden gevaccineerd geweest tegen de griep.

Indien men enkel rekening houdt met de doelgroep van deze vaccinatie, meer bepaald de personen van 65 jaar en ouder, de personen die lijden aan chronische ademhalingsproblemen, cardio-vasculaire aandoeningen, suikerziekte of chronische nierziekten, is 32% van de bevolking gevaccineerd geweest tegen de griep in de loop van de laatste 12 maanden. Enkel de doelgroep zoals hij gedefinieerd werd, zal in overweging genomen worden in de volgende discussie.

De vaccinale dekking tegen de griep is equivalent bij vrouwen en mannen (32%).

Het percentage gevaccineerde personen neemt toe met de leeftijd: 8% tussen 15 en 24 jaar, en 33% bij de personen tussen 55 en 64 jaar. Bij de oudere personen varieert de vaccinale dekking tussen 45% voor de 65-74-jarigen en 50% bij de personen van 75 jaar en meer (Figuur 6.4.2.2).

Verschillen in functie van individuele karakteristieken (Tabel 6.4.2.3)

Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, wordt er geen variatie van vaccinale dekking waargenomen noch in functie van het onderwijsniveau, noch in functie van het maandelijks equivalent inkomen van het huishouden.

Zoals men kon verwachten, zijn de personen die een slechte gezondheidsbeleving aangeven, vaker gevaccineerd.

Het percentage tegen de griep gevaccineerde personen varieert van het ene gewest tot het andere: 34% in het Vlaams Gewest, 32% in het Brussels Gewest en 30% in het Waals Gewest. Deze verschillen zijn niet betekenisvol, zelfs na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht (Tabel 6.4.2.3).

Binnen het Vlaams Gewest zelf, bemerkt men belangrijke wanverhoudingen: het percentage tegen de griep gevaccineerde personen varieert van 26% in Oost-Vlaanderen tot 44% in Limburg. Deze verschillen blijven bestaan na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht (logistische regressie). In het Waals Gewest zijn deze verschillen niet betekenisvol (Tabel 6.4.2.4).

Aanvullende analyses

Er werd tevens nagegaan of de in de doelgroep opgenomen personen gevaccineerd zijn geweest in de loop van de meest recente vaccinatie periode (vaccinatie van september tot december 1996 voor de personen, bevraagd vóór september 1997). Op 1701 gevallen is 31% gevaccineerd geweest tegen de griep in de loop van het afgelopen seizoen (in plaats van 32% indien men alle vaccinatie tegen de griep in de loop van de laatste 12 maanden in aanmerking neemt), 4% heeft de datum van de laatste vaccinatie niet kunnen preciseren, 5% is gevaccineerd geweest buiten het seizoen en 60% is niet gevaccineerd geweest.

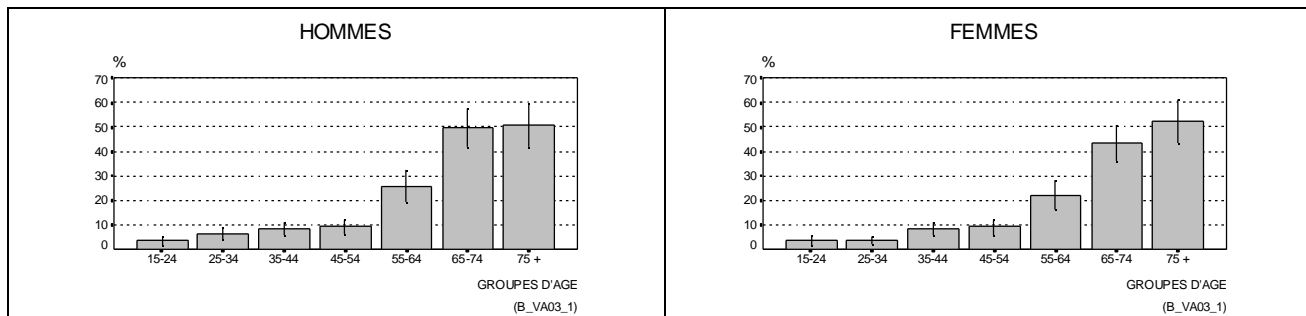
Voor de 1257 personen van de doelgroep die tegen de griep zijn gevaccineerd geweest, was dit het resultaat van hetzij een eigen initiatief (46% van de gevallen), hetzij een aanbeveling van de huisarts (44%). Voor het overige gaat het om ofwel de specialist (6%), ofwel de bedrijfsgeneesheer (3%).

Het komt duidelijk tot uiting dat de rol van de huisarts beslissend is in de minder bevoorrechte socio-economische klassen (68% bij de personen zonder diploma in plaats van 35% bij diegenen die hoger onderwijs hebben gevolgd), terwijl bij de gegoede klassen de vaccinatie tegen de griep vaak voortkomt uit een eigen initiatief (50% bij diegenen die hoger onderwijs hebben gevolgd in plaats van 18% bij de personen zonder diploma).

1617 personen hebben geantwoord op de vraag betreffende de redenen omwille van dewelke zij niet tegen de griep zijn gevaccineerd geweest:

- 47% meent dat het niet nuttig is of heeft twijfels over de doeltreffendheid van het vaccin
- 32% is niet gevaccineerd door zuivere nalatigheid van hun kant
- 7% denkt dat het vaccin gevaarlijk kan zijn (en heeft soms reeds een slechte ervaring), of dat men de natuur gewoon moet laten doen
- 4% heeft onvoldoende informatie of zegt dat het vaccin hen niet werd aangeraden door hun arts

Figuur 6.4.2.2 Proportie van de in de loop van de laatste twaalf maanden tegen de griep gevaccineerde personen (van de doelgroep) (VA03_1), per leeftijd en per geslacht, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Tabel 6.4.2.3 Proportie van de in de loop van de laatste twaalf maanden tegen griep gevaccineerde personen (van de doelgroep)(VA03_1), gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Gezondheidsenquête, België, 1997.

		PROPORTIE (%)	I.C. 95%
GESLACHT	Man	23,1	(19,4-26,8)
	Vrouw	20,1	(16,9-23,3)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	23,1	(15,1-31,1)
	Lager	22,8	(16,8-28,8)
	Lager secundair	25,0	(19,6-30,4)
	Hoger secundair	17,0	(12,9-21,2)
	Hoger	22,8	(18,2-27,4)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	22,9	(16,1-29,8)
	20.000-30.000	23,5	(18,0-28,9)
	30.000-40.000	21,3	(16,3-26,4)
	40.000-60.000	20,0	(15,6-24,4)
	>60.000	26,1	(19,0-33,2)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	16,9	(13,9-19,9)
	Zeer slecht tot redelijk	27,4	(22,9-31,8)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	22,0	(17,8-26,2)
	Vroeger gerookt	21,7	(17,4-26,1)
	Matige roker (<20)	23,3	(18,1-28,6)
	Zware roker	16,0	(10,2-21,8)
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	24,2	(19,8-28,7)
	Brussels Gewest	22,8	(18,8-26,8)
	Waals Gewest	18,5	(15,5-21,6)

Tabel 6.4.2.4 *Distributie per categorie van de vaccinatie tegen de griep (VA03_1), gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Gezondheidsenquête, België, 1997.*

	VACCINATIE INFLUENZA 12 LAATSTE MAANDEN				Totaal
	Ja	Kan de datum niet preciseren	> 1 jaar	Neen	N
	%	%	%	%	

PROVINCIE VAN VERBLIJF					
Antwerpen	28,2	1,8	7,0	63,0	228
Vlaams-Brabant	38,6	3,8	7,0	50,6	163
West-Vlaanderen	38,1	7,8	4,5	49,6	196
Oost-Vlaanderen	26,5	1,5	6,2	65,7	196
Limburg	43,8	,0	5,2	51,1	121
Brussel	32,3	7,3	5,0	55,4	936
Waals-Brabant	17,0	7,8	2,0	73,1	81
Henegouwen	33,3	2,0	3,1	61,7	430
Luik	28,3	4,2	4,1	63,5	372
Luxemburg	20,4	3,9	7,6	68,2	87
Namen	27,0	,8	7,8	64,3	127
België	31,9	3,6	5,2	59,3	2937

In deze tabel worden enkel de doelgroepen in aanmerking genomen: 65 jaar en ouder of long-, hart-, chronische nieraandoeningen of suikerziekte					

6.4.2.3. Vaccinatie tegen rubeola (MCH40_1)

In België is 70% van de vrouwen tussen 15 en 54 jaar gevaccineerd geweest tegen rubeola. 62% van de vrouwen verklaart een vaccinatie kaart te bezitten.

Het percentage tegen rubeola gevaccineerde vrouwen varieert in functie van de leeftijd: 80% bij de 15-24-jarigen en 77% bij de 25-34-jarigen, om vervolgens te verminderen tot 64% bij de 35-44-jarigen en 56% bij de 45-54-jarigen.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken (Tabel 6.4.2.5)

Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht wordt er geen significante variatie van vaccinale dekking waargenomen noch in functie van het onderwijsniveau, noch in functie van het maandelijks equivalent inkomen van het huishouden.

Het percentage tegen rubeola gevaccineerde vrouwen varieert van het ene gewest tot het andere: 74% in het Vlaams Gewest, 63% in het Brussels Gewest en 62% in het Waals Gewest. Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht is het verschil tussen het Vlaams Gewest enerzijds en het Brussels Gewest en het Waals Gewest anderzijds betekenisvol.

Binnen het Vlaams Gewest zelf, worden zekere wanverhoudingen waargenomen: het percentage tegen rubeola gevaccineerde vrouwen varieert van 82% in Oost-Vlaanderen tot 69% in Limburg (Tabel 6.4.2.6). Deze verschillen blijven bestaan na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht (logistische regressie). In het Waals Gewest zijn de verschillen tussen de provincies niet betekenisvol.

Aanvullende analyses

686 vrouwen hebben geantwoord op de vraag betreffende de redenen omwille van dewelke zij niet zijn gevaccineerd geweest tegen rubeola:

- 55% heeft geantwoord dat ze reeds immuun zijn geworden (daar zij de ziekte hebben gehad)
- 22% is niet gevaccineerd door zuivere nalatigheid van hun kant
- 6% heeft onvoldoende informatie over dit onderwerp
- 5% meent dat het vaccin niet nuttig is of misschien zelfs gevaarlijk
- verklaren dat het vaccin niet bestond tijdens hun adolescentie

Indien men rekening houdt met enerzijds de vrouwen die gevaccineerd zijn geweest en anderzijds zij die immuun geworden zijn (geantwoord op de vraag MCH41 als reden niet gevaccineerd te zijn), loopt 16% van de vrouwen (op een totaal van 1811) momenteel risico om rubeola te krijgen. Dit percentage varieert van 10% bij de 15-24-jarigen, tot 11% bij de 25-34-jarigen, 17% bij de 35-44-jarigen en 27% bij de 45-54-jarigen. Dit percentage vrouwen die risico lopen rubeola te krijgen varieert eveneens van het ene gewest tot het andere: 14% in het Vlaams Gewest, 18% in het Waals Gewest en 21% in het Brussels Gewest.

Tabel 6.4.2.5 Proportie van tegen rubeola gevaccineerde vrouwen (15-54 jaar) (MCH40_1), gestandaardiseerd per leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 1997.

		PROPORTIE (%)	I.C. 95%
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	44,7	(26,6-62,7)
	Lager	29,3	(19,7-39,0)
	Lager secundair	28,5	(22,4-34,6)
	Hoger secundair	31,8	(27,3-36,3)
	Hoger	29,8	(25,6-34,0)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	43,1	(33,8-52,4)
	20.000-30.000	33,0	(26,9-39,0)
	30.000-40.000	30,8	(25,1-36,4)
	40.000-60.000	26,7	(22,7-30,8)
	>60.000	33,1	(25,6-40,5)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	29,7	(26,8-32,6)
	Zeer slecht tot redelijk	35,0	(28,8-41,2)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	29,7	(26,2-33,3)
	Vroeger gerookt	29,4	(23,3-35,5)
	Matige roker (<20)	34,2	(28,2-40,3)
	Zware roker	34,1	(25,4-42,8)
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	25,6	(22,2-29,1)
	Brussels Gewest	37,0	(32,6-41,5)
	Waals Gewest	38,0	(33,7-42,3)

Tabel 6.4.2.6 *Distributie van de vaccinatie (vrouwen 15-54 jaar) tegen rubeola (MCH40_1), gestandaardiseerd per leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 1997.*

	VACCINATIE RUBEOLA		Totaal
	Ja	Neen	N
	%	%	

PROVINCIE VAN VERBLIJF			
Antwerpen	75,4	24,6	226
Vlaams-Brabant	69,2	30,8	141
West-Vlaanderen	74,5	25,5	157
Oost-Vlaanderen	81,5	18,5	176
Limburg	69,1	30,9	109
Brussel	63,3	36,7	627
Waals-Brabant	56,1	43,9	96
Henegouwen	63,9	36,1	296
Luik	63,8	36,2	255
Luxemburg	53,6	46,4	67
Namen	61,0	39,0	100
België	69,6	30,4	2250

Vrouwen tussen 15 en 54 jaar			

6.4.3. Het Vlaams Gewest

6.4.3.1. Vaccinatie tegen tetanus in de loop van de laatste 10 jaren (Va01_1)

In het Vlaams Gewest is 64% van de bevolking van 15 jaar en ouder gevaccineerd geweest tegen tetanus in de loop van de laatste 10 jaren en 36% is niet gevaccineerd. 61% van de gevaccineerde personen verklaart een vaccinatie kaart te bezitten.

Vrouwen zijn minder vaak gevaccineerd (54%) dan mannen (73%). Dit verschil is betekenisvol na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht (Tabel 6.4.3.7).

Het percentage personen die niet gevaccineerd zijn neemt toe met de leeftijd: 12% tussen 15 en 24 jaar, om te komen tot 75% bij de personen van 75 jaar en ouder. Het percentage vrouwen die niet gevaccineerd zijn is hoger dan de mannen in vrijwel alle leeftijdsgroepen tot 64 jaar (Figuur 6.4.3.3).

Verschillen in functie van individuele karakteristieken (Tabel 6.4.3.7)

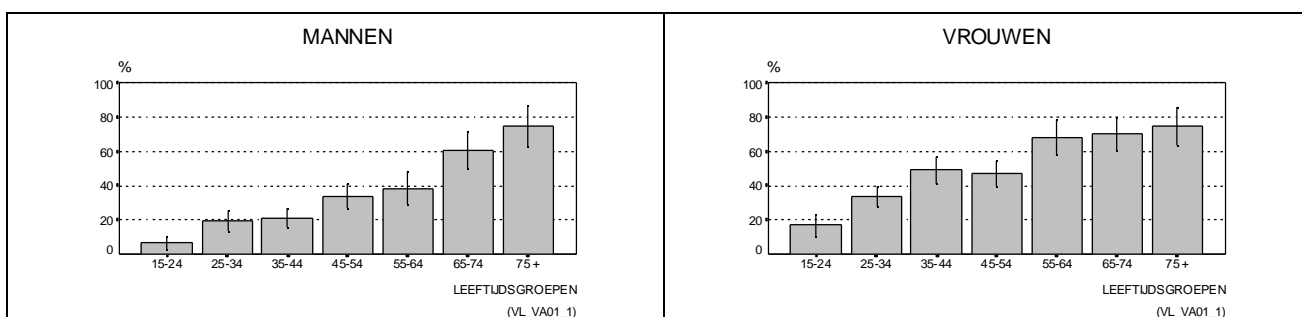
Er wordt een tendens in functie van het onderwijsniveau en het inkomen waargenomen (betere vaccinale dekking voor personen die hoger opgeleid zijn of met hogere maandelijkse inkomens), maar deze zijn niet betekenisvol na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht.

Het percentage personen die niet gevaccineerd zijn varieert van 27% in Vlaams-Brabant tot 45% in West-Vlaanderen (Tabel 6.4.2.2). Deze verschillen blijven bestaan na te hebben gestandaardiseerd voor de leeftijd en het geslacht (logistische regressie).

Aanvullende analyses

Wanneer men aan de personen vraagt waarom ze niet tegen tetanus gevaccineerd zijn, denkt 58% er niet aan (nalatigheid), meent 22% dat het niet nuttig is of zelfs gevaarlijk en heeft 20% onvoldoende informatie (weet niet dat een herhaling nodig is en/of wat men dient te doen om gevaccineerd te worden). Men ziet geen variatie op dit domein in functie van de leeftijd, het geslacht of de verschillende basis karakteristieken van de bevraagde personen.

Figuur 6.4.3.3 Proportie van personen die niet gevaccineerd zijn tegen tetanus (VA01_1), per leeftijd en per geslacht, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Tabel 6.4.3.7 Proportie van personen die niet gevaccineerd zijn tegen tetanus (VA01_1), gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

		PROPORTIE (%)	95% B.I.
GESLACHT	Man	31,8	(29,0-34,7)
	Vrouw	48,1	(45,0-51,2)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	47,4	(41,2-53,7)
	Lager	40,4	(33,5-47,3)
	Lager secundair	36,2	(31,5-40,9)
	Hoger secundair	41,7	(37,9-45,6)
	Hoger	41,0	(37,1-44,9)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	40,6	(32,3-49,0)
	20.000-30.000	37,9	(33,0-42,8)
	30.000-40.000	39,9	(35,9-43,9)
	40.000-60.000	41,9	(38,2-45,5)
	>60.000	37,2	(30,8-43,6)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	39,5	(37,0-42,1)
	Zeer slecht tot redelijk	37,3	(32,6-42,0)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	39,6	(36,2-43,1)
	Vroeger gerookt	39,1	(34,7-43,4)
	Matige roker (<20)	43,3	(38,1-48,5)
	Zware roker	38,7	(31,5-45,8)

6.4.3.2. Vaccinatie tegen de griep in de loop van de laatste 12 maanden (VA03_1)

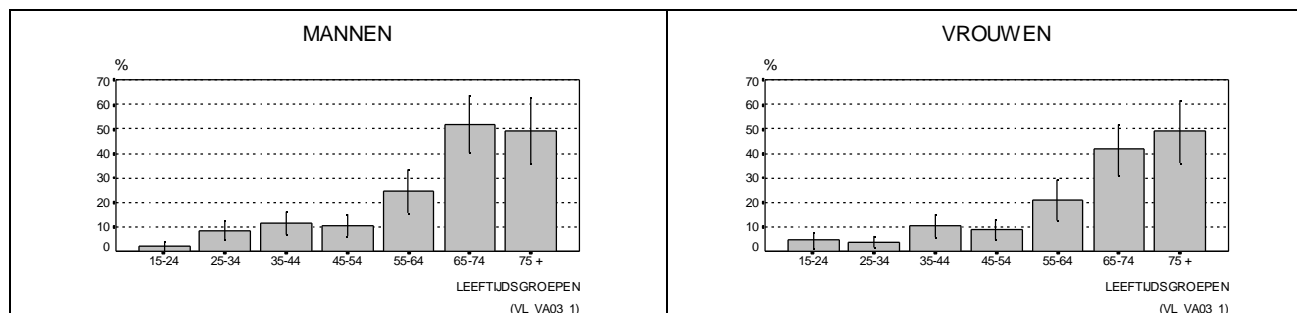
In het Vlaams Gewest is 14% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de loop van de laatste 12 maanden gevaccineerd geweest tegen de griep.

Indien men enkel de doelgroep van deze vaccinatie in aanmerking neemt, meer bepaald de personen van 65 jaar en ouder, de personen die lijden aan chronische ademhalingsproblemen, cardio-vasculaire aandoeningen, suikerziekte of chronische nierziekten, is 34% van de bevolking gevaccineerd geweest tegen de griep in de loop van de laatste 12 maanden. Enkel de doelgroep, zoals ze gedefinieerd werd, wordt in aanmerking genomen in de volgende discussie.

De vaccinale dekking tegen de griep is vrijwel gelijk bij vrouwen (32%) en bij mannen (35%).

Het percentage gevaccineerde personen neemt toe met de leeftijd: 14% tussen 15 en 24 jaar, en 32% bij de personen van 55 à 64 jaar. Bij de oudere personen situeert de vaccinale dekking zich tussen 46% bij de 65-74-jarigen en 48% bij de personen van 75 jaar en ouder (Figuur 6.4.3.4).

Figuur 6.4.3.4 Proportie van de in de loop van de laatste twaalf maanden tegen de griep gevaccineerde personen (van de doelgroep)(VA03_1), per leeftijd en per geslacht, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken (Tabel 6.4.3.8)

Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht wordt geen variatie van de vaccinale dekking waargenomen, noch in functie van het onderwijsniveau, noch in functie van het maandelijks equivalent inkomen van het huishouden.

Zoals men kon verwachten zijn de personen die een slechte gezondheidsbeleving aangeven vaker gevaccineerd, maar het verschil is na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht niet betekenisvol.

Binnen het Vlaams Gewest zelf, bemerkt men belangrijke wanverhoudingen: het percentage tegen de griep gevaccineerde personen varieert van 26% in Oost-Vlaanderen tot 44% in Limburg (Tabel 6.4.2.4). Deze verschillen blijven bestaan na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht (logistische regressie).

Tabel 6.4.3.8 Proportie van de in de loop van de laatste twaalf maanden tegen de griep gevaccineerde personen (van de doelgroep)(VA03_1), gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		—————	—————
GESLACHT	Man	26,8	(20,1-33,5)
	Vrouw	21,7	(15,8-27,5)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	48,3	(38,2-58,4)
	Lager	27,3	(16,8-37,8)
	Lager secundair	29,7	(21,6-37,9)
	Hoger secundair	17,0	(10,7-23,2)
	Hoger	27,8	(18,6-36,9)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	52,2	(44,1-60,4)
	20.000-30.000	24,6	(18,1-31,1)
	30.000-40.000	28,9	(21,4-36,4)
	40.000-60.000	20,9	(13,9-27,9)
	>60.000	25,9	(17,9-33,9)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	19,8	(14,4-25,2)
	Zeer slecht tot redelijk	32,0	(24,4-39,6)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	22,2	(16,1-28,3)
	Vroeger gerookt	23,5	(17,1-29,9)
	Matige roker (<20)	29,7	(20,7-38,8)
	Zware roker	17,5	(8,4-26,7)

Aanvullende analyses

Er werd eveneens nagegaan of de in de doelgroep opgenomen personen gevaccineerd geweest zijn in de loop van de meest recente vaccinatie periode (vaccinatie van september tot december 1996 voor de personen die vóór september 1997 werden bevraagd). Op 559 gevallen is 32% gevaccineerd geweest tegen de griep in de loop van het afgelopen seizoen (zelfde percentage als voor de vaccinale dekking in de loop van de laatste twaalf maanden), 3% heeft de datum van de laatste vaccinatie niet kunnen preciseren, 7% is gevaccineerd geweest buiten het seizoen en 58% is niet gevaccineerd geweest.

Voor de 434 personen van de doelgroep die tegen de griep zijn gevaccineerd geweest, is dit het resultaat van hetzij een eigen initiatief (46% van de gevallen), hetzij een aanbeveling van de huisarts (42%). Voor het overige gaat het om een bedrijfsgeneesheer (8%) of een specialist (3%).

Er komt duidelijk naar voor dat de rol van de huisarts beslissend is in de minder bevoorrechte socio-economische klassen (70% bij de personen zonder diploma in plaats van 40% bij hen die hoger onderwijs hebben gevolgd), terwijl bij de goedgevoerde klassen de vaccinatie tegen de griep vaker voortkomt uit een eigen initiatief (44% bij diegenen die hoger onderwijs hebben gevolgd in plaats van 14% bij diegenen zonder diploma).

477 personen van de doelgroep hebben geantwoord op de vraag betreffende de redenen omwille van welke zij niet gevaccineerd zijn geweest tegen de griep.

- 52 % meent dat het niet nuttig is ofwel heeft ze twijfels over de doeltreffendheid van het vaccin.
- 32% is niet gevaccineerd door zuivere nalatigheid van hun kant.
- 4% denkt dat het vaccin gevaarlijk is (en heeft soms reeds een slechte ervaring), of dat men de natuur gewoon moet laten doen.
- 4% heeft onvoldoende informatie of zegt dat dit vaccin hen niet werd aangeraden door hun arts.

6.4.3.3. Vaccinatie tegen rubeola (MCH40_1)

In het Vlaams Gewest is 75% van de vrouwen tussen 15 en 54 jaar gevaccineerd geweest tegen rubeola. 57% van de gevaccineerde vrouwen verklaart een vaccinatie kaart te bezitten.

Het percentage tegen rubeola gevaccineerde vrouwen varieert in functie van de leeftijd: 87% bij de 15-24-jarigen en 83% bij de 25-34-jarigen, om vervolgens te verminderen tot 67% bij de 35-44-jarigen en 59% bij de 45-54-jarigen.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken (Tabel 6.4.3.9)

Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht kan niet bevestigd worden dat er een significante variatie van vaccinale dekking is in functie van het onderwijsniveau, of in functie van het maandelijks equivalent inkomen van het huishouden.

Binnen het Vlaams Gewest zelf ziet men zekere wanverhoudingen: het percentage tegen rubeola gevaccineerde vrouwen varieert van 82% in Oost-Vlaanderen tot 69% in Limburg (Tabel 6.4.2.6). Deze verschillen blijven bestaan na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht (logistische regressie).

Aanvullende analyses

189 vrouwen hebben geantwoord op de vraag betreffende de redenen omwille van dewelke zij niet tegen rubeola zijn gevaccineerd geweest:

- 51% heeft geantwoord dat zij eigenlijk reeds immuun geworden zijn (daar ze de ziekte hebben gehad)
- 22% is niet gevaccineerd door zuivere nalatigheid van hun kant
- 7% heeft hierover onvoldoende informatie
- 6% verklaart dat het vaccin niet bestond ten tijde van hun adolescentie
- 5% denkt dat het vaccin niet nuttig is of misschien zelfs gevaarlijk

Indien men enerzijds de vrouwen in aanmerking neemt die gevaccineerd zijn geweest, en anderzijds diegenen die immuun zijn geworden (geantwoord op de vraag MCH41 als reden om niet gevaccineerd te zijn), loopt momenteel 14% van de vrouwen (op een totaal van 695) risico om rubeola te krijgen. Dit percentage varieert van 7% bij de 15-24-jarigen, tot 8% bij de 25-34-jarigen, 15% bij de 35-44-jarigen en 29% bij de 45-54-jarigen.

Tabel 6.4.3.9 Proportie van tegen rubeola gevaccineerde vrouwen (15-54 jaar)(MCH40_1), gestandaardiseerd per leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		—————	—————
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	50,2	(50,2-50,2)
	Lager	29,6	(15,5-43,8)
	Lager secundair	25,4	(17,1-33,7)
	Hoger secundair	28,7	(22,7-34,7)
	Hoger	20,5	(15,0-25,9)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	15,1	(,0-31,5)
	20.000-30.000	29,8	(20,5-39,0)
	30.000-40.000	28,3	(20,9-35,6)
	40.000-60.000	20,0	(14,9-25,0)
	>60.000	29,5	(20,2-38,8)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	24,9	(21,1-28,7)
	Zeer slecht tot redelijk	29,7	(19,6-39,7)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	26,2	(21,4-31,0)
	Vroeger gerookt	22,3	(15,0-29,6)
	Matige roker (<20)	29,6	(21,2-37,9)
	Zware roker	20,8	(10,1-31,5)

6.4.4. Het Brussels Gewest

6.4.4.1. Vaccinatie tegen tetanus in de loop van de laatste 10 jaren (Va01_1)

In het Brussels Gewest is 70% van de bevolking van 15 jaar en ouder gevaccineerd geweest tegen tetanus in de loop van de laatste tien jaren en 30% is niet gevaccineerd.

70% van de gevaccineerde personen verklaart een vaccinatie kaart te bezitten.

De vrouwen die gevaccineerd zijn, zijn minder talrijk (65%) dan de mannen (76%). Dit verschil is betekenisvol na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht (Tabel 6.4.4.10).

Het percentage personen die niet gevaccineerd zijn neemt toe met de leeftijd: 14% tussen 15 en 24 jaar, om te komen tot 64% voor de personen van 75 jaar en ouder (Figuur 6.4.4.5).

Verschillen in functie van individuele karakteristieken (Tabel 6.4.4.10)

Er wordt geen erg duidelijke variatie waargenomen van de vaccinale dekking tegen tetanus in functie van het onderwijsniveau of het inkomen.

In het Brussels Gewest ziet men geen verschil in functie van burgerlijke stand; de niet-Belgen of diegenen die een ander land van oorsprong hebben dan België hebben daarentegen een minder goede vaccinale dekking tegen tetanus (37% van de niet in de loop van de laatste 10 jaar gevaccineerde personen - logistische regressie, Odds ratio 1,8), dan de Belgen (30%).

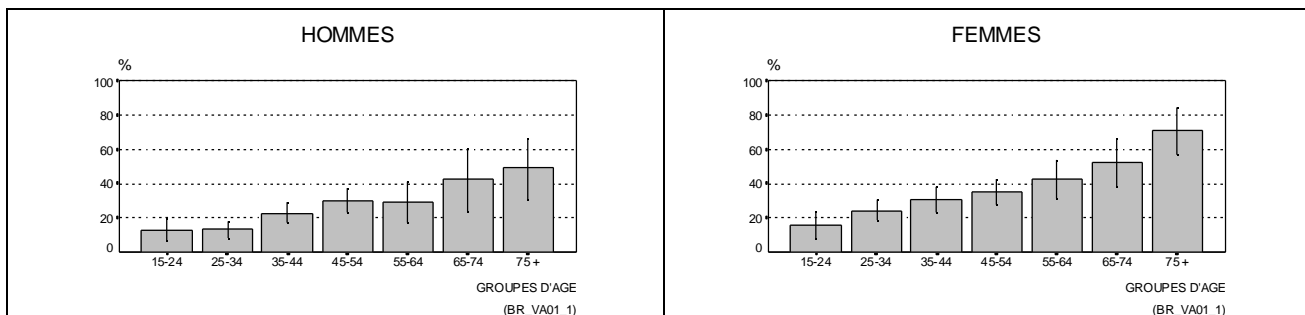
Aanvullende analyses

Wanneer men aan de personen vraagt waarom zij niet gevaccineerd zijn tegen tetanus, denkt 71% er niet aan (nalatigheid), heeft 15% onvoldoende informatie (weet niet dat een herhaling nodig is en/of wat er dient gedaan te worden om gevaccineerd te worden) en meent 13% dat het niet nuttig is of zelfs gevaarlijk. Er worden geen significante variaties waargenomen op dit vlak in functie van de leeftijd, het geslacht of de verschillende basis karakteristieken van de bevroegde personen.

Tabel 6.4.4.10 Proportie van personen die niet gevaccineerd zijn tegen tetanus (VA01_1), gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

		PROPORTIE (%)	I.C. 95%
GESLACHT	Man	25,9	(22,2-29,5)
	Vrouw	35,3	(31,9-38,7)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	38,5	(29,1-47,9)
	Lager	33,8	(27,5-40,1)
	Lager secundair	36,4	(30,8-42,1)
	Hoger secundair	30,1	(25,6-34,6)
	Hoger	25,2	(21,6-28,8)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	37,1	(30,2-44,0)
	20.000-30.000	34,2	(29,0-39,5)
	30.000-40.000	31,9	(27,2-36,6)
	40.000-60.000	24,2	(20,0-28,5)
	>60.000	29,0	(23,4-34,7)
GEZONDHEIDBELEVING	Goed tot zeer goed	29,7	(26,6-32,8)
	Zeer slecht tot redelijk	33,8	(28,5-39,1)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	32,6	(28,1-37,0)
	Vroeger gerookt	25,4	(21,0-29,7)
	Matige roker (<20)	30,5	(25,2-35,9)
	Zware roker	30,7	(24,1-37,4)

Figuur 6.4.4.5 Proportie van personen die niet gevaccineerd zijn tegen tetanus (VA01_1), per leeftijd en per geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

6.4.4.2. Vaccinatie tegen de griep in de loop van de laatste 12 maanden (VA03_1)

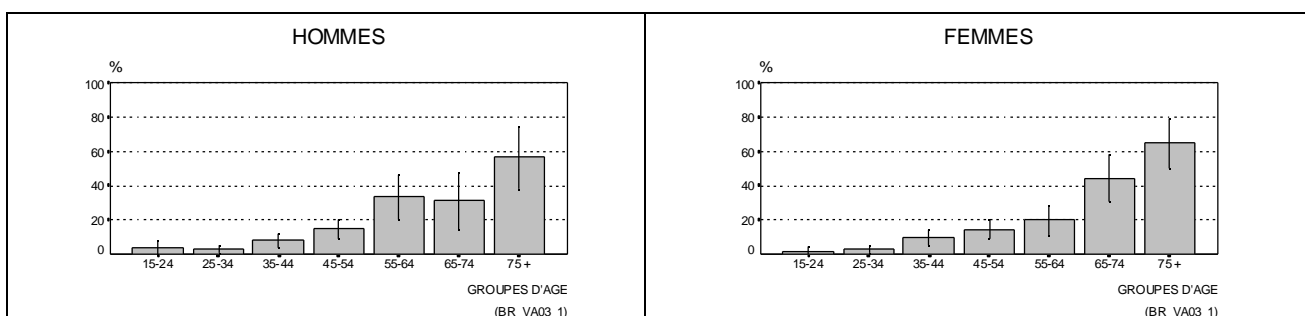
In het Brussels Gewest is 15% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de loop van de laatste twaalf maanden gevaccineerd geweest tegen de griep.

Indien men enkel de doelgroep van deze vaccinatie in aanmerking neemt, meer bepaald de personen van 65 jaar en ouder, de personen die lijden aan chronische ademhalingsproblemen, cardiovasculaire aandoeningen, suikerziekte of chronische nierziekten, is 32% van de bevolking in de loop van de laatste 12 maanden gevaccineerd geweest tegen de griep. Enkel de doelgroep, zoals ze werd gedefinieerd, zal in aanmerking worden genomen in de volgende discussie.

De vaccinale dekking tegen de griep lijkt minder goed bij de vrouwen (28%) dan bij de mannen (35%), maar het verschil is niet betekenisvol na standaardisatie per leeftijd en per geslacht (Tabel 6.4.4.11).

Het percentage gevaccineerde personen neemt toe met de leeftijd: van 5% tussen 15 en 24 jaar, en 24% bij de personen van 55 à 64 jaar. Bij oudere personen varieert de vaccinale dekking tussen 34% bij de 65-74-jarigen en 58% bij die van 75 jaar en ouder (Figuur 6.4.4.6).

Figuur 6.4.4.6 Proportie van de in de loop van de laatste twaalf maanden tegen de griep gevaccineerde personen (van de doelgroep (VA03_1), per leeftijd en per geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken (Tabel 6.4.4.11)

Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht wordt er geen significante variatie van de vaccinale dekking waargenomen, noch in functie van het onderwijsniveau, noch in functie van het maandelijks equivalent inkomen van het huishouden.

In het Brussels Gewest hebben de niet-Belgen of diegenen met een ander land van oorsprong dan België een minder goede vaccinale dekking tegen de griep (21% niet in de loop van de laatste 12 maanden gevaccineerde personen) dan de Belgen (30%). Dit verschil blijft bestaan na de verdeling per geslacht en per leeftijd te hebben gecontroleerd (logistische regressie).

Zoals men kon verwachten hebben de personen die een slechte gezondheidsbeleving aangegeven een betere vaccinale dekking tegen de griep, maar het verschil is niet betekenisvol na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht.

Aanvullende analyses

Er is eveneens nagegaan of de in de doelgroep opgenomen personen in de loop van de meest recente vaccinatie periode (vaccinatie van september tot december 1996 voor de personen die zijn bevraagd vóór september 1997) gevaccineerd zijn geweest.

Op 530 gevallen is 30% in de loop van het afgelopen seizoen (zelfde percentage als voor vaccinale dekking in de loop van de laatste twaalf maanden) gevaccineerd geweest tegen de griep, 9% heeft de datum van de laatste vaccinatie niet kunnen preciseren, 6% is buiten het seizoen gevaccineerd geweest en 56% is niet gevaccineerd geweest.

Op 426 personen van de doelgroep die tegen de griep zijn gevaccineerd geweest, is dit het resultaat van hetzij een eigen initiatief (46% van de gevallen), hetzij een aanbeveling van de huisarts (45%). Voor het overige gaat het om een bedrijfsgeneesheer (4%) of een specialist (3%).

477 personen van de doelgroep hebben geantwoord op de vraag betreffende de redenen omwille van welke zij niet zijn gevaccineerd geweest tegen de griep:

- 46% meent dat het niet nuttig is of heeft twijfelt aan de doeltreffendheid van het vaccin
- 32% is niet gevaccineerd door zuivere nalatigheid van hun kant
- 6% meent dat het vaccin gevaarlijk kan zijn (en heeft misschien reeds een slechte ervaring), of dat men de natuur gewoon moet laten doen
- 6% heeft onvoldoende informatie of zegt dat het vaccin hen niet werd aangeraden door hun arts.

Tabel 6.4.4.11 Proportie van de in de loop van de laatste twaalf maanden tegen de griep gevaccineerde personen (van de doelgroep)(VA03_1), gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

		PROPORTIE (%)	I.C. 95%
GESLACHT	Man	25,5	(18,6-32,4)
	Vrouw	20,0	(15,9-24,1)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	18,1	(7,1-29,1)
	Lager	31,4	(21,5-41,3)
	Lager secundair	25,0	(16,7-33,2)
	Hoger secundair	15,3	(10,2-20,5)
	Hoger	22,1	(16,6-27,6)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	15,5	(7,6-23,4)
	20.000-30.000	24,9	(16,3-33,4)
	30.000-40.000	26,1	(19,5-32,7)
	40.000-60.000	18,1	(12,2-23,9)
	>60.000	22,4	(15,6-29,1)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	18,5	(14,4-22,5)
	Zeer goed tot redelijk	27,9	(21,0-34,7)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	20,6	(13,2-28,1)
	Vroeger gerookt	26,3	(20,4-32,3)
	Matige roker(<20)	24,2	(17,2-31,1)
	Zware roker	18,5	(10,8-26,2)

6.4.4.3. Vaccinatie tegen rubeola (MCH40_1)

In het Brussels Gewest is 63% van de vrouwen tussen 15 en 54 jaar gevaccineerd geweest tegen rubeola. 63% van de gevaccineerde vrouwen verklaart een vaccinatie kaart te hebben.

Het percentage tegen rubeola gevaccineerde vrouwen varieert in functie van de leeftijd: 66% bij de 15-24-jarigen en 68% bij de 25-34-jarigen, om vervolgens te verminderen tot 62% bij de 35-44-jarigen en 55% bij de 45-54-jarigen.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken (Tabel 6.4.4.12)

Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht wordt er geen significante variatie waargenomen van de vaccinale dekking noch in functie van het onderwijsniveau, noch in functie van het maandelijks equivalent inkomen van het huishouden.

De vaccinale dekking tegen rubeola is minder goed bij de niet-Belgen of diegenen met een ander land van oorsprong dan België (56%) dan bij de Belgen (66%). Dit verschil is niet betekenisvol na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht (logistische regressie).

Aanvullende analyses

206 vrouwen hebben geantwoord op de vraag betreffende de redenen omwille van dewelke zij niet gevaccineerd zijn geweest tegen rubeola.

- Heeft geantwoord dat zij in feite reeds immuun geworden zijn (daar ze de ziekte hebben gehad)
- is niet gevaccineerd door zuivere nalatigheid van hun kant
- heeft er niet voldoende informatie over
- meent dat het vaccin niet nuttig is of misschien zelfs gevaarlijk
- verklaart dat het vaccin niet bestond ten tijde van hun adolescentie

Indien men enerzijds de vrouwen in aanmerking neemt die gevaccineerd zijn geweest en anderzijds zij die immuun zijn geworden (geantwoord op de vraag MCH41 als reden om niet gevaccineerd te zijn), loopt momenteel 21% van de vrouwen (op een totaal van 503) het risico om rubeola te krijgen. Dit percentage varieert van 18% bij de 15-24-jarigen, tot 14% bij de 25-34-jarigen, 23% bij de 35-44-jarigen en 32% bij de 45-54-jarigen.

Tabel 6.4.4.12 Proportie van de tegen rubeola gevaccineerde vrouwen (15-54 jaar) (MCH40_1), gestandaardiseerd per leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

		PROPORTIE (%)	I.C. 95%
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	62,4	(39,3-85,6)
	Lager	34,4	(21,3-47,4)
	Lager secundair	36,5	(24,9-48,1)
	Hoger secundair	28,7	(20,6-36,8)
	Hoger	38,0	(31,4-44,5)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	55,1	(43,0-67,2)
	20.000-30.000	41,1	(31,3-50,9)
	30.000-40.000	36,9	(26,6-47,1)
	40.000-60.000	33,1	(25,3-41,0)
	>60.000	28,1	(18,6-37,5)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	35,5	(30,4-40,7)
	Zeer slecht tot redelijk	41,2	(31,8-50,6)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	39,8	(33,4-46,3)
	Vroeger gerookt	34,6	(24,1-45,2)
	Matige roker(<20)	32,7	(22,8-42,5)
	Zware roker	37,1	(23,1-51,1)